

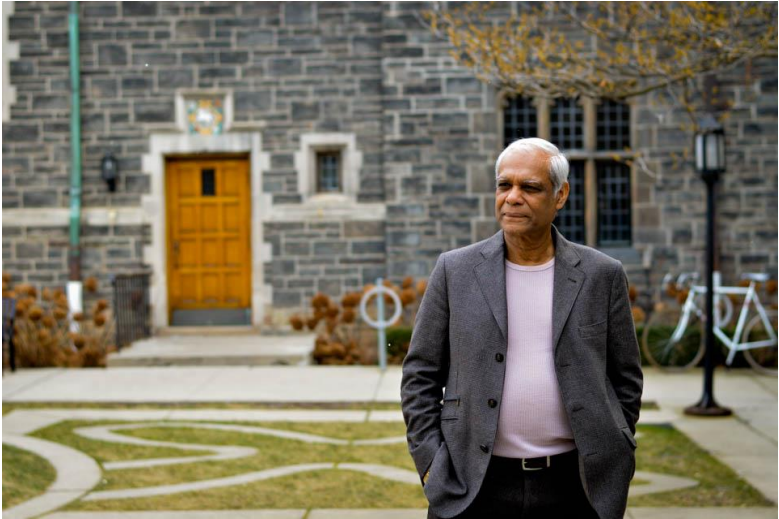
Doctor honoris causa

Abrahim Habibulla Khan

Edícia **Doctor honoris causa**

zv. 18

Abrahim Habibulla Khan

Univerzita Konštantína Filozofa

Nitra 2017

© Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2017

ISBN 978-80-558-1172-7

Slávnostná inaugurácia

Vo štvrtok 2. marca 2017 sa na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady UKF v Nitre rozšírené o Vedeckú radu Filozofickej fakulty a Vedeckú radu Pedagogickej fakulty, ktoré sa konalo pri príležitosti udelenia čestného titulu „doctor honoris causa“ dvom výnimočným osobnostiam a blízkym spolupracovníkom univerzity - filozofovi **prof. Abrahimovi Habibullovi Khanovi, Ph.D.** z Torontskej univerzity v Kanade, a in memoriam pedagogickému psychológovi **Dr.h.c. prof. Zdeňkovi Helusovi, DrSc.** z Univerzity Karlovej v Prahe.

Slávnostná inaugurácia sa uskutočnila v aule Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a zúčastnili sa jej významné osobnosti slovenského kultúrneho i spoločenského života.

Ako informoval rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc., Abrahimovi Habibullovi Khanovi bol titul udelený za celoživotnú tvorivú vedeckú a pedagogickú prácu v oblasti humanitných vied a osobitne v oblasti štúdia svetových náboženstiev, za výraznú osobnú angažovanosť pri rozvíjaní dlhoročnej spolupráce s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre vo výskume odkazu Sørensa Kierkegaarda, a Zdeňkovi Helusovi za významný prínos v rozvoji pedagogických vied.

Abrahima Habibullu Khana navrhla na ocenenie Filozofická fakulta UKF v Nitre a tento návrh schválila Vedecká rada UKF v Nitre dňa 14. apríla 2016. „Abrahim Habibulla Khan našu univerzitu po prvýkrát navštívil v roku 2007, kedy vystúpil na konferencii o Sørenovi Kierkegaardovi. Rozvinula sa tak veľmi plodná a doteraz trvajúca spolupráca, ktorá vyústila do založenia Stredoeurópskeho výskumného ústavu Sorena Kirkegaarda na pôde Katedry všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Výsledkom tejto spolupráce je významný a medzinárodne akceptovaný edičný rad Acta Kierkegaardiana, ako aj spoločné každoročné medzinárodné sympóziá a konferencie, ktoré profesor Khan odborne garantuje a umožňuje tak rozvíjať pracovníkom našej fakulty ďalšie kontakty,“ uviedol dekan FF prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc.

Ako povedal prof. Khan, „Stredoeurópsky výskumný ústav S. Kierkegaarda dozrieva a stáva sa z neho partner pre dialóg v oblasti štúdia S. Kierkegaarda, a to vďaka svojim interdisciplinárnym publikáciám a vytváraniu synergie talentov a schopností pri spolupráci jednotlivých výskumníkov. Osamotený bádateľ v akademickom prostredí môže o takýchto výsledkoch iba snívajť.

Spolupráca naprieč disciplínami a kultúrami zvyšuje príležitosti na kreativitu. Z toho dôvodu si dovoľím povedať, že práve kreatívna predstavivosť je kľúčovým prvkom v procese vzdelávania. Na základe neho sa z nás môžu stať uznávaní vedci, inovatívni bádatelia, vynikajúci umelci, inšpiratívni učitelia, odvážni podnikatelia a sľubní spoločenskí lídri či politici, ktorí sú schopní reagovať na výzvy

modernej spoločnosti. Musíme klásť otázky, na ktorých záleží, aby nás zbavili obáv z iného, otázky, ktoré neutralizujú polarizáciu spoločnosti, a naopak, podporujú prirodzenú diverzitu a komplementaritu pri vytváraní prosperujúceho prostredia.“

Podľa neho je poslaním univerzity vzdelávať myseľ a kultivovať kreatívnu predstavivosť. „Len tak budeme úspešní, ak budeme spoločne posúvať hranice nášho poznania, ak budeme posilňovať váhu akademického spoločenstva a ak sa budeme navzájom tolerovať.“

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre udelila spolu už osemnásť čestných titulov doctor honoris causa, prvým oceneným bol kardinál Ján Chryzostom Korec v roku 1998. Doctor honoris causa je čestný doktorát, ktorý univerzita udeľuje za zvláštne zásluhy.

Návrh na udelenie čestného titulu „doctor honoris causa“ prof. Abrahimovi Habibullovi Khanovi, Ph.D.

Prof. Abrahim Habibulla Khan, Ph.D., je profesor a garant študijného programu na Bohosloveckej fakulte a Torontskej teologickej škole Torontskej univerzity. Pôsobí tiež v univerzitnom Centre pre štúdium náboženstva a je externým zamestnancom Centra pre etiku a Centra pre bioetiku. Jeho pedagogické a výskumné témy zahŕňajú myslenie S. Kierkegaarda, interkultúrne a komparatívne náboženské štúdiá, vzťah vedy a náboženstva, medicíny a náboženstva, náboženstva a medzinárodnej diplomacie a filozofiu náboženstva.

Narodil sa 13. apríla 1943 v Guyane (býv. Britská Guyana) na severnom cípe Južnej Ameriky, odkiaľ v roku 1962 odišiel za univerzitným vzdelaním do USA. Abrahim Habibulla Khan získal vysokoškolský diplom z fyziky na Howardovej univerzite a z teológie na Yaleovej univerzite. V štúdiu pokračoval ďalej v roku 1968 na Inštitúte pre islamské štúdiá na McGillovej univerzite v Kanade. V diplomovej práci sa venoval otázke slobodnej voľby Al-Aš'arího a Luthera. V roku 1973 úspešne ukončil doktorandské štúdium v odbore filozofia náboženstva a obhájil dizertačnú prácu na tému Kierkegaard a utrpenie. Tu vznikli zárodky jeho ďalšieho vedeckého smerovania: Kierkegaard a výpočtová analýza.

Abrahim Habibulla Khan pôsobil ako pedagóg na viacerých katedrách filozofie a náboženstva na niekoľkých kanadských univerzitách. Časť svojho výskumu strávil v Kierkegaardovej

knižnici v Kodani a v Centre pre štúdium svetových náboženstiev na Harvarde (1997 – 1998). Bol prezidentom Kanadskej teologickej spoločnosti, tajomníkom výkonného výboru Medzinárodného združenia pre históriu náboženstiev (IAHR, 2005 – 2015), spoluzakladateľom Ústavu pre štúdium náboženstva a zakladateľom Kierkegaardovho centra v Toronte. V roku 2010 sa stal podpredsedom organizačného výboru a sekretárom 20. ročníka svetového kongresu IAHR (XXth World Congress of the International Association for the History of Religions). Je editorom *Toronto Journal of Theology* a zároveň členom redakčných rád či spoluvydavateľom ďalších siedmich periodických publikácií.

Medzi jeho publikácie patrí monografia zo série o Kierkegaardovi: „Salighed“ as Happiness? Kierkegaard on the Concept of Salighed (1985), monografia *Person and Boundedness in Wittgenstein and Tagore: Positioning Artificial Intelligence* (2003) a mnoho ďalších knižných kapitol, encyklopedických hesiel a článkov na rôzne témy. Základnou premisou jeho výskumu zameraného či už na Kierkegaarda z pohľadu výpočtovej analýzy alebo na iné témy je hľadanie odpovede na otázku, čo znamená byť osobou, t. j. komparácia interkultúrneho chápania a identifikácie ľudskej bytosti. Tejto téme sa venuje napr. v prácach: *Tagore and Kierkegaard and Political Theology* (2017), *Privileging Communication: Evidentiary Admissible Statements and Comparison in the Study of Religion* (2016), Tagore prof. Abrahim Habibulla Khan, Ph.D., prof. Abrahim Habibulla Khan, Ph.D., and the Academic Study of Religion (2016),

Islamic Influence in the Caribbean: Traditional and Cultural Healing Practice (2013), The Actualized Individual (2013), Religion and Mainstream International Diplomacy (2012), Postulating an Affinity: Amartya Sen on Capability and Tagore (2012), Charles Taylor: Taylor's Affinity to Kierkegaard (2012) a Muhammad Iqbal and Kierkegaard's Judge William (2011).

V roku 2007 po prvýkrát navštívil Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre a vystúpil na konferencii o S. Kierkegaardovi. Pozvanie inicioval prof. Roman Králik, s ktorým sa zoznámil počas jeho doktorandského štúdia. Ich prvé kontakty viedli k intenzívnejšiemu výskumu S. Kierkegaarda v strednej Európe a k založeniu Stredoeurópskeho výskumného ústavu S. Kierkegaarda na pôde Katedry všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Za vedecké, akademické a pedagogické kvality prof. Abrahima Habibullu Khana ako aj osobný prínos pre rozvoj výskumu S. Kierkegaarda, jeho šírenie a prehlbovanie v našom akademickom a kultúrnom priestore sa mu Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre rozhodla udeliť čestný titul Doctor honoris causa.

Proposal for honorary degree awarding
"doctor honoris causa"
prof. Abraham Habibulla Khan, Ph.D.

Prof. Abraham Habibulla Khan, Ph.D., is a professor and graduate director in the Faculty of Divinity at Trinity College in the University of Toronto and of the Toronto School of Theology. He is cross-appointed to the University's Graduate Department for the Study of Religion, and is an affiliate member of its Centre for Ethics and its Joint Centre for Bioethics. His teaching and research interests span Kierkegaard's thought; cross-cultural and comparative studies in religion; science and religion; medicine and religion; religion and international diplomacy; and philosophy of religion.

Born April 13, 1943, in what was then British Guiana, and now Guyana, on the northern tip of South America, he left in 1962 for university education in the United States. Abraham Habibulla Khan completed degrees in physics at Howard University and in divinity at Yale University. Continuing his studies, he went in 1968 to the Institute of Islamic Studies at McGill University in Canada. His thesis for the MA degree in comparative religion dealt with the freewill issue in Al-'Asharī and Luther. By 1973 at McGill, he obtained a doctoral degree in philosophy of religion, writing a thesis on Kierkegaard and suffering. There he would also develop an interest in what was to become one of his research lines: Kierkegaard and computational analysis.

In professional development and service, Abraham Habibulla Khan taught in departments of either philosophy or religion at a number of Canadian Universities. He spent research time at the Kierkegaard Bibliotek in Copenhagen and was Senior Fellow at Harvard University, Center for the Study of World Religions (1997-98). He is a former president of the Canadian Theological Society, chaired two program units for 10 years at the American Academy of Religion, and was an office holder on the executive of the International Association for the History of Religions (2005-2015). He is a co-founder of the Institute for the Advanced Study of Religion (Trinity College), and convener of the Kierkegaard Circle (Toronto). In 2010, he was the associate chair of the secretariat for XXth World Congress of the International Association for the History of Religions. He edits the Toronto Journal of Theology and serves on editorial boards or as a co-editor of seven or more serial publications.

His publications include the Kierkegaard monograph series „Salighed“ as Happiness? Kierkegaard on the Concept of Salighed (1985), Person and Boundedness in Wittgenstein and Tagore: Positioning Artificial Intelligence (2003), among book chapters, encyclopedia entries, and numerous journal articles in different research lines. Underlying his research, even in Kierkegaard and computational analysis and other topics, is the probing of what it means to be a person, cross-culturally understood compared to identification as a human being. Some recent titles exemplify: Tagore and Kierkegaard and Political Theology (2017), Privileging

Communication: Evidentiary Admissible Statements and Comparison in the Study of Religion (2016), Tagore and the Academic Study of Religion (2016), Islamic Influence in the Caribbean: Traditional and Cultural Healing Practice (2013), The Actualized Individual (2013), Religion and Mainstream International Diplomacy (2012), Postulating an Affinity: Amartya Sen on Capability and Tagore (2012), Charles Taylor: Taylor's Affinity to Kierkegaard (2012), and Muhammad Iqbal and Kierkegaard's Judge William (2011).

In 2007 prof. Abraham Habibulla Khan paid his first visit to Constantine the Philosopher University in Nitra to present at the University's first Kierkegaard conference. The invitation came through Prof. Roman Králik whom he got to know during his doctoral studies. Their first contacts eventually initiate productive outcome for Kierkegaard Studies in Central Europe and establishing of the Central European Research Institute of S. Kierkegaard affiliated to Department of General and Applied Ethics at Faculty of Arts, Constantine the Philosopher University in Nitra. In recognition of scientific, academic and pedagogical qualities of Professor Abraham Habibulla Khan, his contribution to Kierkegaard studies and to its widening and deepening in our academic and cultural milieu as well, Constantine the Philosopher University in Nitra is conferring on him an honorary degree of Doctor honoris causa.

Vaše Magnificencie, Vaše Spectability, Vaše Honorability,
ctení hostia, vážené kolegyně, vážení kolegovia, milí študenti!

Z poverenia Jeho Magnificencie, profesora doktora Ľubomíra Zelenického, kandidáta vied, rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, otváram slávnostné zasadnutie Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre rozšírené o Vedeckú radu Filozofickej fakulty a Vedeckú radu Pedagogickej fakulty, ktoré sa koná pri príležitosti udelenia čestného titulu „doctor honoris causa“ dvom výnimočným osobnostiam a blízkym spolupracovníkom našej univerzity:

- profesorovi **Abrahimovi Habibullovi Khanovi**, z Torontskej univerzity v Kanade,
- a in memoriam doktorovi honoris causa profesorovi doktorovi **Zdeňkovi Helusovi**, doktorovi vied, z Karlovej univerzity v Prahe.

*Your Magnificence, your Spectabilities, your Honorabilities,
honourable guests, dear colleagues, dear students!*

It is my great honour to open the celebratory session of the Scientific Board of Constantine the Philosopher University in Nitra extended by Scientific Boards of Faculty of Arts and Faculty of Education which are held on the occasion of awarding the 'Doctor honoris causa' degree to outstanding personalities, our dear colleagues and

close partners in our mutual academic endeavor, prof. Abraham Habibulla Khan from University of Toronto, Canada, and, in memoriam, to professor Zdeňek Helus, doctor of sciences, from Charles University in Prague, Czech republic.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

vážené dámy a páni!

Dovoľte mi, v tejto sviatočnej a jedinečnej chvíli, srdečne privítať v aule Univerzity Konštantína Filozofa:

- Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Ľubomíra Zelenického**, kandidáta vied, rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Na dnešnej slávnosti srdečne vítam:

- Jej Honorabilitu, profesorku doktorku **Gabrielu Mišíkovú**, kandidátku vied, prorektorku Univerzity Konštantína Filozofa,
- Jej Honorabilitu, docentku doktorku **Marcelu Verešovú**, doktorku filozofie, prorektorku Univerzity Konštantína Filozofa,
- Jej Honorabilitu, doktorku **Miroslavu Líškovú**, doktorku filozofie, prorektorku Univerzity Konštantína Filozofa,
- Jeho Honorabilitu, docenta magistra **Ivana Baláža**, doktora filozofie, prorektora Univerzity Konštantína Filozofa,
- Jeho Honorabilitu, doktora **Ladislava Barátha**, doktora filozofie, prorektora Univerzity Konštantína Filozofa,

-
- Jeho Spectabilitu, profesora doktora **Libora Vozára**, kandidáta vied, dekana Fakulty prírodných vied,
 - Jeho Spectabilitu, docenta doktora **Rastislava Rosinského**, doktora filozofie, dekana Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva,
 - Jej Spectabilitu, habilitovanú doktorku **Žofiu Bárčiovú**, doktorku filozofie, dekanu Fakulty stredoeurópskych štúdií,
 - Jeho Spectabilitu, profesora doktora **Bernarda Garaja**, kandidáta vied, dekana Filozofickej fakulty,
 - Jej Spectabilitu, profesorku doktorku **Evu Szórádovú**, kandidátku vied, dekanu Pedagogickej fakulty a promótoru dnešnej slávnosti.

Ďalej srdečne vítam:

- docenta doktora **Miroslava Tvrdoňa**, doktora filozofie, predsedu Akademického senátu Univerzity Konštantína Filozofa,
- profesorku **Janku Hečkovú**, kandidátku vied, predsedníčku Správnej rady Univerzity Konštantína Filozofa,
- profesorku doktorku **Gabrielu Petrovú**, kandidátku vied, z Pedagogickej fakulty a laudátorku dnešnej slávnosti,
- profesora doktora **Cyrila Diatku**, kandidáta vied, z Filozofickej fakulty a laudátora dnešnej slávnosti,
- inžinierku **Alojziu Kováčovú**, doktorku filozofie, kvestorku Univerzity Konštantína Filozofa.

Srdečne vítam Ich Honorability, prodekanov Fakulty prírodných vied, Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, Fakulty stredoeurópskych štúdií, Filozofickej fakulty a Pedagogickej fakulty.

Je pre nás veľkou čťou, že pozvanie na dnešnú akademickú slávnosť prijali emeritní rektori, dekani a doktori honoris causa Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre:

- Jeho Spectabilita, profesor doktor **Michal Soták**, doktor vied, dekan emeritus,
- Jeho Spectabilita, profesor doktor **Ondrej Šedivý**, kandidát vied, dekan emeritus,
- Jeho Magnificencia, profesor doktor **Peter Liba**, doktor vied, rektor emeritus,
- Jeho Magnificencia, profesor doktor inžinier **Daniel Kľuvanec**, kandidát vied, rektor emeritus,
- doctor honoris causa docent doktor **Ján Vilikovský**, kandidát vied,
- doctor honoris causa profesor doktor **Ladislav Burlas**, doktor vied,
- doctor honoris causa profesor doktor **Hans-Werner Eroms**, z Univerzity v Passau.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

je pre nás mimoriadnym potešením privítať medzi nami:

- Jej Honorabilitu, profesorku doktorku **Radku Wildovú**, doktorku filozofie, prorektorku Univerzity Karlovej v Prahe.

V aule Univerzity Konštantína Filozofa si dovoľujem čo najsrdečnejšie privítať našich vzácných hostí – predstaviteľov slovenských univerzít, ktorí prijali pozvanie na našu akademickú slávnosť:

- Jeho Magnificenciu, profesora inžiniera **Rudolfa Kropila**, kandidáta vied, rektora Technickej univerzity vo Zvolene a prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie,
- Jeho Magnificenciu, profesora inžiniera **Ferdinanda Daňa**, doktora filozofie, rektora Ekonomickej univerzity v Bratislave,
- Jej Magnificenciu, doctor honoris causa profesorku inžinierku **Tatianu Čorejovú**, doktorku filozofie, rektorku Žilinskej univerzity v Žiline,
- Jeho Magnificenciu, docenta inžiniera **Vladimíra Hiadlovského**, doktora filozofie, rektora Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici,
- Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Jozefa Jaraba**, doktora filozofie, rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku,

-
- Jeho Magnificenciu, profesora akademického maliara **Stanislava Stankóciho**, rektora Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave,
 - Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Mareka Šmida**, doktora filozofie, rektora Trnavskej univerzity v Trnave,
 - Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Jána Sváka**, doktora vied, rektora Paneurópskej vysokej školy v Bratislave,
 - Jeho Magnificenciu, profesora doktora **Pavla Sováka**, kandidáta vied, rektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
 - Jej Honorabilitu, profesorku doktorku **Zdenku Gálovú**, kandidátku vied, prorektorku Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre,
 - Jej Honorabilitu, docentku doktorku **Ruženu Kozmovú**, kandidátku vied, prorektorku Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave,
 - Jeho Honorabilitu, profesora doktora **Milana Portíka**, doktora filozofie, prorektora Prešovskej univerzity v Prešove,
 - Jeho Honorabilitu, profesora doktora **Jozefa Nagya**, doktora filozofie, prorektora Univerzity veterinárneho lekárstva v Košiciach,
 - Jeho Honorabilitu, habilitovaného doktora **Józsefa Liszku**, doktora filozofie, prorektora Univerzity Jánosa Selyeho v Komárne.

-
- Jeho Honorabilitu, doktora inžiniera **Vlastimila Vicena**, doktora filozofie, prorektora Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave.

V Aule Magna Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre srdečne vítam ďalších vzácných hostí:

- docenta inžiniera **Jozefa Dvonča**, kandidáta vied, primátora Mesta Nitra,
- Jeho Excelenciu, Monsignora **Viliama Judáka**, Nitrianskeho biskupa,
- dôstojného pána **Miloša Klátika**, generálneho biskupa Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku,
- doktora **Kamila Kolečáka**, doktora filozofie, riaditeľa Fakultnej nemocnice v Nitre,
- inžiniera **Jaroslava Dóczyho**, doktora filozofie, riaditeľa Divadla Andreja Bagara v Nitre.

Sme radi, že môžeme na dnešnej slávnosti privítať a zároveň predstaviť manželky ctených inaugurantov:

- pani profesorku **Pamelu Khanovú**,
- pani **Jaroslavu Helusovú**,
- a doktorku **Ivanu Vajnerovú**, dcéru profesora doktora Zdeňka Helusa, doktora vied.

Zároveň si dovoľujem privítať všetkých ďalších predstaviteľov verejného a kultúrneho života nášho regiónu, všetkých priateľov, priaznivcov a podporovateľov našej alma mater.

Vážené slávnostné zhromaždenie,
dôležitosť a vážnosť tejto chvíle, umocňuje aj prítomnosť členov Správnej rady, akademických senátov, Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa a vedeckých rád Filozofickej a Pedagogickej fakulty, prítomnosť všetkých vás, vážené kolegyne a kolegovia, vážení administratívni a technickí pracovníci a milí študenti, ktorí ste prijali pozvanie Jeho Magnificencie, rektora Univerzity Konštantína Filozofa, na slávnosť udelenia čestných titulov „doctor honoris causa“.

Vaša Magnificencia, vážený pán rektor, dovoľujem si Vás požiadať o oboznámenie prítomných s výsledkami rokovania Vedeckej rady a o súhlas k inaugurácii.

Your Magnificence, Honourable Rector, may I ask you to announce the Statement of the University Scientific Board and declare your approval upon opening the inauguration ceremony.

prof. Ing. Zdenka Rózová, CSc.,
prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť

Príhovor rektora UKF v Nitre

Vážené slávnostné zhromaždenie,

je pre mňa veľkou čťou vás informovať, že Vedecká rada Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre na svojom zasadnutí dňa 14. apríla 2016 schválila návrh Vedeckej rady Filozofickej fakulty na udelenie titulu „doctor honoris causa“ významnému filozofovi a pedagógovi profesorovi Abrahimovi Habibullovi Khanovi z Torontskej univerzity v Toronte, Kanada.

Profesorovi Abrahimovi Habibullovi Khanovi titul sa udeľuje za:

- celoživotnú tvorivú vedeckú a pedagogickú prácu v oblasti humanitných vied a osobitne v oblasti štúdia svetových náboženstiev,
- za výraznú osobnú angažovanosť pri rozvíjaní dlhoročnej spolupráce s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre vo výskume odkazu Sørensa Kierkegaarda.

Vaša Honorabilita, vážená pani prorektorka,
som rád, že Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre rozhodla udeliť
titul doctor honoris causa takej významnej osobnosti ako je profesor
Abrahim Habibulla Khan. S neobyčajným zadost'účením a ra-
dost'ou, dávam z moci svojho úradu súhlas na udelenie čestného
titulu „doctor honoris causa“ a slávnostnú inauguráciu týmto
otváram.

prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc.,
rektor

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

V dnešný výnimočný deň Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
udeľuje čestný titul doctor honoris causa profesorovi Abrahimovi
Habibullovi Khanovi z Torontskej univerzity v Toronte,
významnému filozofovi, osobnosti vzácnej a výnimočnej, ktorá
významne prispela k rozvoju v oblasti humanitných vied na Fi-
lozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a ktorá
bola iniciátorom dlhoročnej spolupráce vo výskume odkazu Sørensa
Kierkegaarda medzi pracoviskami na oboch univerzitách v Toronte
a v Nitre. Udelenie čestného titulu doktor honoris causa je prejavom
úcty a uznania celej akademickej obce našej alma mater za jeho
celoživotnú vedeckú a pedagogickú prácu.

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

Z poverenia Jeho Magnificencie, profesora doktora Ľubomíra Zelenického, kandidáta vied, rektora Univerzity Konštantína Filozofa, prosím profesora doktora Cyrila Diatku, kandidáta vied, z Filozofickej fakulty, o slávnostné laudatio.

On behalf of his Magnificence, professor Zelenický, Rector of Constantine the Philosopher University in Nitra, I would like to ask Professor Cyril Diatka, Faculty of Arts at Constantine the Philosopher University in Nitra, to present the festive laudation on professor Khan.

prof. Ing. Zdenka Rózová, CSc.,
prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť

Slávnostné laudatio

Vaša Magnificencia,
Vaše Excelencie,
Vaše Spektability, Vaše Honorability,
vážení členovia vedeckých rád,
milé dámy, ctení páni, vážení hostia,

bolo mi ct'ou prijať úlohu predstaviť váženému slávnostnému zhromaždeniu osobnosť pána prof. Abrahima H. Khana, profesora Trinity College Torontskej univerzity v Kanade (založená v roku 1827). Vďaka vedeckej erudícii, odbornej príprave a osobnostnému rozmeru prof. Abrahima H. Khana, má naša univerzita česť udeliť p. profesorovi čestný titul *doctor honoris causa*.

Vážený profesor Abraham H. Khan je absolvent McGill University Kanada, kde po ukončení štúdia v roku 1971 pracoval v odbore komparatívna religionistika a od roku 1973 ako asistent vo funkcii samostatného vedeckého pracovníka. Od roku 1975 pracoval ako odborný asistent na Manitobskej univerzite, kde sa v roku 1979 habilitoval. Pôsobil v Centre štúdií svetových náboženstiev i na Har-

vardskej univerzite v USA. Oblasť religionistiky a religionistických štúdií je jeho doménou. V tejto oblasti pôsobí naďalej ako editor, i ako vedúci projektov a tiež ako expert pre túto oblasť. Vzhľadom na svoje odborné znalosti, skúsenosti a morálne charakterový profil je často pozývaný na prednáškové turné. Ide o miesta na troch kontinentoch, kde sa osobne zúčastnil medzinárodných konferencií a seminárov: USA, Kanada, Mexiko, Kuba, Veľká Británia, Nemecko, Slovinsko, India a Japonsko. Od roku 2007 sa zúčastnil a bol i vedeckým garantom dvoch vedeckých konferencií, ktoré sa uskutočnili na Katedre všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Išlo o konferenciu *Søren Kierkegaard - teológ, filozof, mysliteľ* (2007) a konferenciu *Etika a existencializmus: podnety a výzvy pre súčasnosť* (2011). Obidve tieto konferencie mali pozitívny medzinárodný ohlas a prezentovali našu univerzitu v zahraničí. Osobná účasť na konferencii z roku 2007 bola i počiatkom konkrétnej a pravidelnej spolupráce profesora Abrahima H. Khana s pracovníkmi Filozofickej fakulty našej univerzity. Spolupráca s Filozofickou fakultou UKF v Nitre vyústila do založenia Stredoeurópskeho výskumného ústavu Sorena Kierkegaarda pri Katedre všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre, s ktorým doteraz aktívne spolupracuje. Výsledkom tejto spolupráce je séria medzinárodne akceptovaných publikácií *Acta Kierkegaardiana* (1 – 7) a *Acta Kierkegaardiana – supplement* (1 – 5), ako aj spoločné každoročné svetové sympóziá a konferencie v Slovinsku, ktoré profesor Khan

zastrešuje ako vedecký garant od roku 2013. Týchto sympózií a konferencií sa aktívne zúčastňujú i pracovníci našej fakulty.

Odborný a osobnostný profil prof. Abrahima Khana charakterizuje, okrem už spomenutých skutočností i rozsiahla publikačná a editorská činnosť. Je šéfredaktorom karentovaného časopisu *Toronto Journal of Theology*, je tiež editorom časopisu *Kanadskej teologickej spoločnosti* a spolueditorom *Encyklopédie karibských náboženstiev*. K jeho najvýznamnejším monografickým vedeckým dielam patrí monografia s názvom: *Salighed as Happiness? Kierkegaard on the Concept of Salighed* (1985), ktorou vytýčil smerovanie svojej ďalšej vedeckej činnosti. Výsledky výskumu v oblasti komparatívnej religionistiky prezentoval v roku 1990 v štúdiu *The Idea of Person with Reference to Islam*, ktorú publikoval v časopise *Hamdard Islamicus*. Inšpirácia Kierkegaardom sa prejavila v jeho štúdiu *Kierkegaard and Pathos*, ktorú publikoval v časopise *Trials and New Interpretations* (1993). Štúdia bola publikovaná aj v japončine a predstavuje významný medzník vo výskume myslenia a diela S. Kierkegarda na Ďalekom východe. Vzťah medzi existencialistickou interpretáciou človeka a procesmi ľudskej psychiky analyzoval profesor Khan v štúdiu *Melancholy: An Elusive Dimension of Depression?* publikovanej v časopise *Journal of Medical Humanities*, (1994). Ostatnou monografiou profesora Khana je publikácia s názvom *The Actualized Individual* z roku 2013 vydaná vo vydavateľstve KUD (Kulturno umenitno društvo) Apokalipsa v Ľubľane. Všetky tieto aktivity, charakterizujúce odborný profil

prof. Khana možno doplniť skúsenosťou, že v editorskej činnosti, ktorá sa prejavila i v príprave publikácií *Acta Kierkegaardiana* je prítomná osobnosť p. profesora, a to nielen pokiaľ ide o odborný zámer, ale aj jeho prísnu vedeckú disciplínu pri recenzii a editorstve článkov a štúdií pracovníkov Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Len vďaka jeho odbornému a osobnostnému príkladu možno konštatovať, že publikačné aktivity našich pracovníkov majú výrazný medzinárodný ohlas, vďaka čomu sa naša univerzita prezentuje v širokom medzinárodnom priestore. Spolupráci s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre sa profesor Khan intenzívne venuje od roku 2007 a táto spolupráca trvá do súčasnosti. Vedecké poznatky a kontakty profesora Khana podporili vedecký rozvoj a širokú medzinárodnú spoluprácu našej univerzity s renomovanými univerzitami celého sveta – v Toronte, Frankfurt, Darmstadte, Granade, Seville, Buenos Aires, Guadalajare a Ľubláne. Pracovníkom našej univerzity sa tak otvorili dvere na viaceré medzinárodné vedecké podujatia, kde nadviazali ďalšie kontakty a získali prispievateľov do série *Acta Kierkegaardiana*, ako aj možnosti pre svoje publikačné aktivity v zahraničných periodikách. Vo všetkých týchto prípadoch je cítiť starostlivý prístup, vysoko korektný spôsob práce, čo je výraznou črtou osobnosti prof. Khana. Táto jeho schopnosť sa prejavuje aj v osobných kontaktoch a medziľudskej komunikácii.

Vážené slávnostné zhromaždenie, ctení hostia,

dovoľte mi na záver *Laudatia*, pri udeľovaní titulu *doctor honoris causa* prof. Abrahimovi Khanovi, zvýrazniť že ide o vedeckú osobnosť so širokým medzinárodným ohlasom a naša univerzita získala v jeho osobe vedca a spolupracovníka, ktorý napomáha naplňovať duchovný odkaz Univerzity Konštantína Filozofa ako vzdelávacej a vedeckej inštitúcie, ktorá je pokračovateľkou tisícročím overených duchovných hodnôt, bez ktorých by nebolo možné uvažovať o skutočnej prosperite spoločnosti a ľudí, ktorí ju tvoria. V dlhodobom časovom horizonte sú to práve duchovné tradície, ktoré nielen prispievajú k prosperite spoločnosti, ale napomáhajú rozvíjať tradíciu, v ktorej sa formujú myslenie a postoje terajšej i budúcej generácie študentov, odborných a vedeckých pracovníkov našej univerzity. Bez tohto rozmeru nemožno hovoriť v pravom slova zmysle o univerzitnom vzdelávaní a úlohe univerzity pri ochrane a šírení vzácných duchovných hodnôt, ktoré sa

zhodnocujú nielen v krátkom časovom horizonte, ale priam v priereze tisícročí.

Toto sú dôvody, pre ktoré naša univerzita sa týmto slávnostným aktom hlási k svojim duchovným tradíciám a takýmto spôsobom oceňuje osobnosť vzácného človeka, spolupracovníka a vedca, ktorý svojím morálnym profilom garantuje nielen dosiahnuté úspechy na poli vedeckej a odbornej činnosti, ale je súčasne i garantom, že tieto činnosti pre svoj rozsah a kvalitu sú zárukou ďalšieho napredovania Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, jej fakúlt a pracovísk v duchu myšlienky prezidenta Václava Havla: *„žiadnu z veľkých otázok súčasného sveta nemožno riešiť bez účasti vzdelaných ľudí. Nemyslím tým len špecialistov, myslím predovšetkým vzdelaných a rozhladených ľudí, ktorí si uvedomujú širšie a hlboké súvislosti súčasných dejov, a preto pociťujú výraznú zodpovednosť za svet“* (preložené z čestiny).

Vážený pán profesor Abrahim H. Khan,

dovoľte mi, aby som sa Vám úprimne poďakoval za Vašu dlhoročnú priazeň, ktorú venujete našej univerzite, za podporu našich pracovníkov a za rozšírenie ich medzinárodného obzoru v ich publikačnej i projektovej činnosti. Svojím konaním ste tak prispeli k naplneniu duchovného odkazu nielen Sorena Kierkegaarda, ale aj mysliteľa a učenca Konštantína Filozofa, ktorého meno nesie naša univerzita. Ad multos annos! prof. Abrahim H. Khan.

prof. PhDr. Cyril Diatka, CSc.

Ďakujem profesorovi doktorovi Cyrilovi Diatkovi, kandidátovi vied, za slávnostné laudatio.

Prosím Jej Spectabilitu, profesorku doktorku Evu Szórádovú, kandidátku vied, dekanu Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa a promotorku dnešnej slávnosti, aby v zmysle našich akademických a univerzitných zvyklostí vykonala slávnostný akt inaugurácie.

I would like to ask the Promoter of today's ceremony, Professor Eva Szórádová, the Dean of Faculty of Education at Constantine the Philosopher University in Nitra, to proceed with the inauguration ceremony.

prof. Ing. Zdenka Rózová, CSc.,
prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť

Slávnostný sľub inaugura

Summum consilium Universitatis Constantini Philosophi Nitriensis non ignorat, quantum tu, vir clarissime et eminentissime, qui operis tuis scientialibus et paedagogicis cum ingenio ac sollertia factis, quibus progressus liberalium doctrinarum in provincia doctrinae religionisticae auctus es nec non magna ope tua, qua cooperationem cum Universitate Constantini Philosophi Nitriensi in operibus a Søren Kierkegaard traditis investigandis adiuvistis, de lumine sapientiae salutifero totum terrarum per orbem propagando meritis sis.

Hoc consilium in conventu suo solempni habito communi applausu decrevit, ut Tu, Excellentia Abraham Habibulla Khan, in numerum doctorum scientiarum et artium honoris causa recipereris.

Quod consilii nostri consultum cum summa Rei Publicae Slovacae potestate confirmatum esset, a te, vir eminentissime, petimus, ut in

hoc consessu sollemni summum illum et unicum, quo te Universitas studiorum nostra ornare potest, honorem accipias.

Prius autem sponsio sollemnis tibi suscipienda est.

Spondebis igitur:

Primum, te huius Universitatis, in qua summum in scientiis gradum ascenderis, piam perpetuo memoriam habiturum eique auctoritate, auxilio, consiliis tuis numquam defuturum? Dein, scientiarum studia, sicut adhuc facere semper consuevisti, provehere non desitutum, ut veritas propagetur et lux eius, qua salus generis humani continetur, terrarum orbem illustret?

Haec Tu ex animi Tui sententia spondebis ac polliceberis?

Itaque iam nihil impendit, quominus honores, quibus Te senatus Constantini Philosophi Universitatis Nitriensis ornare cupit, Tibi impertiamus.

Ergo ego promotor legitime constitutus, TE, Excellentia Abraham Habibulla Khan, vir doctissime, SCIENTIARUM PHILOSOPHICARUM doctorem honoris causa creo, creatum renuntio omniaque doctoris scientiarum iura et privilegia in Te confero, cuius rei in fidem hoc diploma Universitatis sigillo firmatum Tibi in manus trado.

Najvyššia rada UKF v Nitre si je vedomá toho, ako veľmi si sa Ty, slávny a významný muž, ktorý si svojou tvorivou vedeckou a pedagogickou prácou prispel k rozvoju humanitných vied v oblasti religionistiky a svojou angažovanosťou si podporoval spoluprácu s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre vo výskume odkazu Sorena Kierkegaarda, zaslúžil o rozšírenie svetla múdrosti po celom svete.

Táto rada na svojom slávnostnom zasadnutí jednomyselne rozhodla, aby si Ty, Excelencia Abrahim Habibulla Khan, bol prijatý do počtu doctorov honoris causa.

Pretože toto rozhodnutie bolo potvrdené najvyššou mocou Slovenskej republiky, prosíme Ťa, muž význačný, aby si na tomto zasadnutí prijal vedeckú najvyššiu poctu, ktorú Ti chce naša univerzita udeliť.

Najprv však musíš vziať na seba slávnostný sľub.

Budeš sľubovať teda:

Najprv, že budeš vždy s láskou spomínať na túto univerzitu, na ktorej vystúpiš na najvyšší vedecký stupeň a že jej nikdy neodoprieš vážnosť, pomoc, radu.

Ďalej, že budeš pokračovať vo vedeckej činnosti ako doteraz, aby sa pravda rozšírila a jej svetlo, ktoré obsahuje spásu ľudstva, osvietilo svet.

Sľubuješ toto a zaväzuješ sa k tomu z vnútorného rozhodnutia?

Teda už nič nebráni, aby sme Ti udelili pocty, ktoré Ti senát UKF v Nitre hodlá udeliť.

Preto ja, zákonom ustanovený promótor, Teba, Abrahim Habibulla Khan, učený muž, činím doktorom filozofických vied a za takého Ťa vyhlasujem a udeľujem Ti všetky práva a výsady doktora vied a na dôkaz tejto veci Ti do rúk odovzdávam diplom univerzity zapečatený veľkou pečatou.

Vážené slávnostné zhromaždenie,
vážené dámy a páni!

z poverenia Jeho Magnificencie, rektora Univerzity Konštantína Filozofa si dovoľujem v mene Vedeckej rady Univerzity Konštantína Filozofa, Vedeckej rady Filozofickej fakulty, v mene celej akademickej obce, čo najsrdečnejšie zablahoželať profesorovi Abrahimovi Habibullovi Khanovi k udeleniu čestného titulu doctor honoris causa Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Vážený pán profesor, prosím Vás o inauguračný príhovor.

Dear solemn Assembly, ladies and gentlemen!

On behalf of His Magnificence, Rector of Constantine the Philosopher University, the Scientific Board of Constantine the Philosopher University, the Scientific Board of the Faculty of Arts as well as on behalf of the entire academic community, let me congratulate professor Abraham Habibulla Khan on being awarded the degree Doctor Honoris Causa at Constantine the Philosopher University in Nitra.

Ladies and gentlemen, let me invite, Doctor Honoris causa, professor Abraham Habibulla Khan, to give his inauguration speech.

Dear professor, please take the floor.

prof. Ing. Zdenka Rózová, CSc.,
prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť

SUMMIS AUSPICIIS REI PUBLICAE SLOVACAE
CONSTANTINI PHILOSOPHI UNIVERSITAS NITRIENSIS
ET NOS RECTOR MAGNIFICUS, ORDINIS PHILOSOPHICI DECANUS
PROMOTORQUE RITE CONSTITUTUS

LECTURIS SALUTEM.
SENATUS CONSTANTINI PHILOSOPHI UNIVERSITATIS
NTRIENSIS ANTIQUM AC LAUDABILEM MOREM MAIORUM
SEQUITENS

AC VIROS IN COGNITIONE RERUM INDAGANDA SAGACISSIMOS
LITTERISQUE ET OPERIBUS SUI S PRAECIPIUOS.
QUI DE DOCTRINA EXPOLENDA ET HUMANITATE PROMOVENDA MIRUM IN MODUM MERITI
SUNT. HONORIBUS ACADEMICIS ORNARE CUPIENTS.

IN CONVENTU SUO LEGITIMO
COMMUNI CONSENSU DECREVIT. UT VIR EMINENTISSIMUS

ABRAHIM HABIBULLA KHAN
HONORIS CAUSA

IN CONSTANTINI PHILOSOPHI UNIVERSITATE NITRIENSI IN DOCTORUM SCIENTIARUM NUMERUM
RECIPERETUR QUOD SENATUS UNIVERSITATIS CONSULTUM
CUM A SUMMA REI PUBLICAE SLOVACAE CONFIRMATUM

ESSET, NOS HUNC VIRUM PERILLUSTREM,
PRO TOTIUS VII AEI OPERIS CUM INGENIO AC SOLLERTIA FACTIS,
QUIBUS STUDIA LIBERALIUM DOCTRINARUM
SINGULARITER STUDIA RELIGIONUM ORBIS
TERRARUM NEC NON ARTEM DOCTRINAS EAS
DOCENDI AUCTUS EST.

AEQUE AC PRO MAGNA VISE OPE, QUAE COOPERATIONEM MUL-TORUM
ANNORUM CUM UNIVERSITATE CONSTANTI PHILOSOPHI NITRAE
IN OPERIBUS A SØREN KIERKEGAARD TRADITIS INVESTIGANDIS ADIUVIT,
SCIENTIARUM PHILOSOPHICARUM DOCTOREM
CREAVIMUS CREATUMQUE RENUNTIAMUS AC OMNIA, QUAE HUNC HONOREM
SEQUUNTUR, TURA ET PRIVILEGIA IN EUM CONTINUIS,
CUTUS REI FIDEM HASCE LITTERAS MAIORE UNIVERSITATIS SIGILLO SANCIENT

CURAVIMUS. DATUM NITRIAE DIE SECUNDO MENSIS MARTII ANNO MMXVII

PROMOTOR

L.S.

Acceptance Speech

Mr. Rector and Vice-rectors,
Deans and Vice-deans,
Heads of Department and Directors of programs,
Colleagues, students, and invited guests:

In the 1979 American comedy film *Being There* actor Peter Sellers as Chance the Gardener underscores a memorable maxim: “Showing up is 80% of life.” Thank you for showing up to make this occasions a celebratory one. *Ďakujem* for the honor Univerzite Konštantína Filozofa.

It never dawned on me that my academic and research activities would get me here. Chance and the kindness of others have undoubtedly had a role. Excavated for this occasion are three likely ones, chance happenings:

In 1964, the theologian Paul Tillich was lecturing at the University of Maryland on religion and contemporary developments. I was an undergraduate at Howard in Washington DC and by chance I happened to attend. Tillich was asked about God and the world with

reference to the second law of thermodynamics. The question caught my attention, being a physics major. It was all I can recall of the lecture, perhaps, yet theologically naïve at that time.

Years later, in 1998 I was a senior fellow at Harvard University's Center for the Study of World Religions. Theologian Harvey Cox and a former Dean of Harvard Medical School were going to visit the Artificial Intelligence at MIT. By chance I was invited to go along, and learned that Tillich was a frequent visitor there in conversation about artificial intelligence. Later, I would ponder whether persons, as opposed to humans, could ever be artificially created. The notion of 'person' would come to underlie much of my thinking and publications and remains so. Meet Sophia, the latest human-like robot. It talks, walks, thinks, makes eye contact, has 67 interactive facial gestures, and resembles actress Audrey Hepburn. Clearly, it is becoming more difficult to tell whether the other with whom we are falling in love, or sitting next to us, is real or fake.

A brief excursus—the 1998 Harvard stint offered other fleeting opportunities. One was an invitation to the Friday morning sessions that the psychiatrist and anthropologist William Kleinman convenes. He was responsible for adding the culture axis in the DSM-IV classification of mental disorders. That year he was giving the William James Lecture at Harvard on suffering and was particular interested to have my response to it.

Another Harvard opportunity was attending the Wednesday lunch seminars of the Nieman fellows: 24 young journalists from around the world appointed each year for a learning opportunity. On two or three occasions I got invited to the closed shop seminars. One that made a lasting impression was by a Central European journalist on the convictions for genocide in Bosnia. It opened another perspective for me, deepening considerations as did the conversations with Harvard colleagues: Cornel West, Amartya Sen, Anthony Appiah, and Stanley Tambiah. These discussions still resonate in my head and no doubt helped to shape my own ideas and lines of research.

A second happenstance, in August 1965, was meeting with a Czech scholar, Milan Opočenský, two weeks before starting my studies in theology at Yale. He was recommending the study of ethics, while my mind was set on philosophy of religion. Later, I came to find interesting his idea of dialogue as a methodological approach that implies an inner dialogue by which an individual matures. Deeply interested in Marxist-Christian discussion, and influenced by Milan Machovec and Josef Hromádka, he participated in the Monday Seminar started by the Philosophy Faculty at Charles University. That Seminar provided a platform for that dialogue and broadened to include topics like Buddhist ontology, Chinese view of man, and Kierkegaard as a thinker. Opočenský's idea converged later with my interests in interreligious dialogue and the idea of becoming a person. Those interests were deepened, sparked by encounters with the cross-cultural Indo- Spanish philosopher-theologian Raimundo

Pannikar, and the Canadian historian of religion and Islamicist, Wilfrid Cantwell Smith.

A third happenchance was to have as my doctoral thesis advisor, in 1971, a philosopher shaped by the analytic tradition, Alastair McKinnon at McGill University. He approached the Kierkegaard Corpus by paying attention to quantitative details of language. At the heart of his work was the idea that Kierkegaard as a writer is trying to transmit a picture to his reader, using words at an aberrant rate to make a point.

Following McKinnon, my envisioning was to represent each Kierkegaard text in accordance with 15 or so key terms displayed in multidimensional space. Doing 34 books comprising the Kierkegaard Corpus is a large undertaking. When finished, it would offer a very relevant alternative to interpreting each text, in light of what is actually there—as the details are ascertained objectively, orderly and with methodological rigour.

These happenchance events augmented my university education. Course lectures and discussions opened up new vistas, increased knowledge base, sharpened critical thinking, and taught me how to ask pertinent questions at an opportune time and in the right measure for different disciplines. Chance favours the prepared mind seeking to combine theory with practice. The Greek term *kairos* references that correlation. For Paul Tillich and Walter Benjamin *kairos* is an awareness of the revolutionary possibilities inherent in the now—

time, the potential for change in a historical situation, for acting existentially. The term has an ethical and an epistemological dimension, and implies a skillful recognition of opportune moment and right measure.

These chance happenings have been for me *kairos* that opened the way for a collaborative undertaking with Slovakia and elsewhere. When an email comes to the Kierkegaard Circle seeking an answer, I respond without hesitation. One of those requests, over a decade ago, was from a student in Prague about to defend his doctoral thesis. I am talking about your present colleague Prof. Králík from who more questions followed, eventually leading to the *Acta Kierkegardiana* and the Central European Research Institute on Soren Kierkegaard (CERISK). The work of the Institute has a collaborative reach beyond Slovakia and Europe. It includes as a focal point of activity a branch: the Kierkegaard Institute in Ljubljana. The branch has entered into formal collaborative understandings with Žilina University, and with Cyril and Methodius University in Macedonia.

CERISK's literary output is more than the internationally recognized *Acta Kierkegardiana* Series. It includes a supplement and a monograph stream. They make available research and results of Central European scholars. They form a matrix for inner cultural dialogue that contributes to the maturing of CERISK as a dialogical partner in Kierkegaard Studies, through publications and outreach, and by facilitating a synergy of talents and abilities of individuals in

collaboration. The result goes beyond what any scholar would dream of doing alone in an academic context.

The modern research university encourages such synergies. It has for its methodology or analytic inquiry testability, theoretical refinements, and whatever is deemed to be constitutive of procedural rationality to yield public knowledge and facts. This methodology is seemingly but never neutral; invariably tied to social imaginaries and historical constructs that reference modes of understanding social and cultural life. They are constitutive of epistemes that are limited and that remain invisible to those operating with them. Strategic partnership programs at the modern university invite us to engage a diversity of approaches which makes us more aware of the epistemes or background understanding that determine research lines and outcomes.

Collaborative projects across disciplines and cultures increase opportunities for creativity. I am suggesting here that creative imagination is a key element in the process of education—enabling us to become the accomplished scholars, innovative scientists, outstanding artists, inspiring teachers, risk-taking entrepreneurs, and promising socio-political leaders needed to address the challenges of the complex modern society. We need to frame questions that matter, that put to rest fear of difference, that neutralize polarization of communities and societies, and instead that encourage natural diversity and complementarity, in creating a thriving environment.

In conclusion, let me insist that the modern university must be committed to educating the mind as well as cultivating the creative imagination. This way we will be more effective in widening the frontiers of knowledge, empowering our communities, and opening up space for each other to earnestly inquire: Am I living as a fake, or as one conscious of becoming a true person?

Ďakujem for the honour and opportunity to offer some thoughts about our shared task.

Afterword

The painting "Starry Sky Attempt" by Wenzel Hablik of Upper Bohemia, has been on mind while composing for this occasion. His 1909 painting forces one to do exactly what Wittgenstein would encourage -look at details rather than confirm to narrow possibilities. The painting presages what will follow a few decades later in space exploration. CERISK and Central European scholars and students of all disciplines have available in Hablik's *Starry Sky Attempt*, a paradigm or source of reflection for academic work and coaxing of the creative imagination.

Abraham Habibulla Khan

Inauguračný príhovor

Vážený pán rektor a prorektor,
dekani a prodekani,
vedúci katedier a garanti,
kolegovia, študenti a hostia,

v americkej filmovej komédii z roku 1979 „Bol som pri tom“ herec Peter Seller v úlohe záhradníka Chancea vyriekol známy aforizmus Woodyho Allena: „Zúčastniť sa tvorí 80 percent života.“ Ďakujem Vám, pretože svojou účasťou ste prispeli k slávnostnej atmosfére tohto podujatia a ďakujem Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre za toto ocenenie. Nikdy mi nenapadlo, že ma moje akademické a výskumné aktivity dostanú až sem. Bezpochyby môžem povedať, že veľkú rolu zohrala priazeň ľudí a náhody. V kontexte tejto slávnosti by som rád spomenul tri najvýznamnejšie momenty.

V roku 1964 teológ Paul Tillich prednášal na Marylandskej univerzite na tému náboženstva a súčasného spoločenského rozvoja. V tom čase som bol študentom bakalárskeho programu na Howardovej univerzite vo Washingtone, DC a úplnou náhodou som sa zúčastnil na jeho prednáške. Tillich dostal otázku týkajúcu sa Boha a sveta z pohľadu druhého termodynamického zákona. Táto otázka ma zaujala práve v spojitosti s fyzikou, ktorú som vtedy študoval. To je vlastne všetko, čo si z prednášky pamätám, snáď preto, že som v tom čase bol ešte teologicky naivný.

Neskôr v roku 1998, keď som už bol výskumným pracovníkom v Centre pre štúdium svetových náboženstiev na Harvarde, teológ Harvey Cox a bývalý dekan Lekárskej fakulty išli navštíviť pracovisko Umelej inteligencie na Massachusettskom technologickom inštitúte. Úplne náhodou som dostal pozvanie aj ja, pridali som sa k nim, a tak som sa dozvedel, že Tillich tam chodil pomerne často a viedol rozhovory o umelej inteligencii. Až neskôr som začal uvažovať, či „osoby“, ktoré chápem ako opak ľudských bytostí, môžu byť vôbec umelo zostrojené. Pojem osoba sa tak stal stredobodom môjho zmyšľania a mojich publikácií až doposiaľ. Skúste sa stretnúť so Sophiou, najmodernejším humanoidným robotom. Rozpráva, kráča, myslí, nadväzuje očný kontakt, vie urobiť 67 výrazov tváre a podobá sa na herečku Audrey Hepburnovú. Čoraz ťažšie je povedať, či ten, do koho ste sa zaľúbili alebo vedľa koho sedíte, je skutočný alebo či umelo zostrojený.

Ešte sa pristavím pri roku 1998. S mojím pôsobením na Harvarde sa spájajú rôzne letmé stretnutia. Jedným z takých bolo pozvanie na piatkové ranné sedenia, ktoré organizoval psychiater a antropológ William Kleinman. Práve jemu sa pripisuje zásluha za doplnenie klasifikácie Diagnostického a štatistického manuálu duševných porúch DSM-IV o kultúrne faktory. Ten rok prednášal na Harvarde v rámci cyklu prestížnych prednášok na počesť Williama Jamesa na tému utrpenia a zaujímal sa o môj názor.

Ďalšou príležitosťou na Harvarde boli stredajšie obedné semináre držiteľov Niemanovho štipendia. Išlo o skupinu 24 novinárov z ce-

lého sveta, ktorí vďaka tomuto grantu mohli získať nové skúsenosti. Dva či trikrát som bol na tento seminár pozvaný. Jeden z novinárov vo mne zanechal hlboký dojem. Bol zo strednej Európy a písal o genocíde v Bosne. Jeho názory či rozhovory s kolegami z Harvardu, ako napr. Cornel West, Amartya Sen, Anthony Appiah a Stanely Tambiah mi ukázali nové perspektívy a prehĺbili moje uvažovanie. Tieto diskusie s nimi mi stále rezonujú v hlave a bez pochyb formovali moje ďalšie uvažovanie a výskum.

Ďalšia náhoda sa udiala v auguste 1965, keď som sa iba dva týždne pred začatím štúdia teológie na Yaleovej univerzite stretol s českým filozofom a teológom Milanom Opočenským. Odporučil mi štúdium etiky, no ja som bol rozhodnutý pre filozofiu náboženstva. Postupom času sa mi jeho myšlienka vnútorného dialógu ako metodologického prístupu zdala veľmi podnetná, pretože týmto spôsobom individuum dospieva. Keďže ho ovplyvnili Milan Machovec a Josef Hromádka, intenzívne sa zaujímal o marxisticko-kresťanský dialóg a zúčastňoval sa pondelkových seminárov na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej. Semináre vytvorili priestor pre dialóg a rozšírili sa o témy, ako napr. budhistická ontológia, čínske vnímanie človeka a Kierkegaard ako mysliteľ. Opočenského názory sa neskôr zblížili s mojimi, najmä v téme medzináboženského dialógu a uvažovania o tom, ako sa stať osobou. Tieto záujmy sa prehĺbili a zintenzívnili počas stretnutí s indicko-španielskym filozofom a teológom Raidmundom Pannikarom a kanadským historikom náboženstva a islamistom Wilfridom Cantwell Smithom.

Tretia náhoda v roku 1971 súvisí so školiteľom mojej dizertačnej práce na McGillovej univerzite, ktorým bol Alastair McKinnon, filozof formovaný analytickou tradíciou. V diele S. Kierkegaarda si všímal kvantitatívne detaily jazyka. Podstatou jeho prác bola idea, že Kierkegaard ako spisovateľ sa snaží sprostredkovať zmysel svojich myšlienok netypickou frekvenciou slov, a tak u čitateľa evokovať obraz.

Nasledoval som McKinnona a mojou snahou bolo vyjadriť každý Kierkegaardov text pomocou približne 15 kľúčových termínov zobrazených vo viacrozmernom priestore. Tento náročný postup som aplikoval na všetkých 34 knihách Kierkegaardovho korpusu. Podarilo sa mi tak ponúknuť relevantnú alternatívu k interpretácii každého textu s ohľadom na jeho skutočný obsah, lebo všetky detaily sa interpretujú objektívne, systematicky a metodologicky presne.

Spomenuté náhodné skúsenosti som si rozšíril univerzitným vzdelaním. Prednášky a diskusie mi ukázali nové perspektívy, rozšírili vedomostnú základňu, formovali moje kritické myslenie a naučili ma, ako klásť relevantné otázky na rôzne témy v správny čas a v správnej miere. Náhoda dáva prednosť pripraveným mysliam, ktoré hľadajú prepojenie teórie s praxou. Túto koreláciu najlepšie vyjadruje grécky termín *kairos*. Pre Paula Tillicha a Waltera Bejamina *kairos* znamená poznanie prevratných možností spojených s daným časom a potenciál na zmenu v historickej situácii ako aj existenciálne konanie. Termín má etický ako aj epistemologický

rozmer a vyjadruje rozpoznanie správneho okamihu a správnej miery.

Tieto okamihy boli pre mňa ako kairos a otvorili mi cestu k spolupráci so Slovenskom a inde. Kedykoľvek dostaneme do Kierkegaardovho centra email s otázkou, odpoviem bez zaváhania.

Jedna takáto otázka prišla pred viac ako desiatimi rokmi z Prahy od študenta, či by som mu neoponoval dizertačnú prácu. Išlo o Vášho súčasného kolegu prof. Romana Králika, od ktorého potom prišlo množstvo ďalších otázok a v konečnom dôsledku tak sa zrodila séria Acta Kierkegaardiana a Stredoeurópsky výskumný ústav S. Kierkegaarda (CERISK). Ústav spolupracuje s partnermi nielen za hranicami Slovenska, ale aj Európy, pričom medzi kľúčových partnerov patrí Kierkegaardov ústav v Ľubľane. Tento okruh dopĺňa Žilinská univerzita a Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Macedónsku.

Okrem medzinárodne uznávaného edičného radu Acta Kierkegaardiana Stredoeurópsky výskumný ústav S. Kierkegaarda publikuje aj jeho slovenskú mutáciu a mnohé ďalšie vedecké monografie, čím približuje výsledky stredoeurópskych bádateľov. Tvoria živnú pôdu pre vnútorný kultúrny dialóg, na základe ktorého CERISK dozrieva a stáva sa z neho partner pre dialóg v oblasti štúdia S. Kierkegaarda, a to vďaka svojim interdisciplinárnym publikáciám a vytváraniu synergie talentov a schopností pri spolupráci jednotlivých výskumníkov. Osamotený bádateľ v akademickom prostredí môže o takýchto výsledkoch iba snívať.

Moderné univerzity podporujú takýto druh synergie. Ich úlohou je prostredníctvom metodológie, analytickou možnosťou testovania či zdokonaľovaním teórií prinášať verejnosti nové poznatky a fakty. Táto metodológia nie je však neutrálna: previazaná so sociálnymi predstavami a historickými konštruktami ovplyvňuje chápanie sociálneho a kultúrneho života. Sú základom epistém, ktoré sú limitované a pre tých, ktorí s nimi operujú, zostávajú nerozpoznatelné. Programy moderných univerzít pre strategické partnerstvá nám vytvárajú priestor na uplatňovanie diverzity prístupov, na základe ktorých si lepšie uvedomujeme epistémy alebo uvažovanie, ktoré určuje smerovanie výskumu a jeho výsledky.

Spolupráca naprieč disciplínami a kultúrami zvyšuje príležitosti na kreativitu. Z toho dôvodu si tu dovoľím povedať, že práve kreatívna predstavivosť je kľúčovým prvkom v procese vzdelávania. Na základe neho sa z nás môžu stať uznávaní vedci, inovatívni bádatelia, vynikajúci umelci, inšpiratívni učitelia, odvážni podnikatelia a sľubní spoločensktí lídri či politici, ktorí sú schopní reagovať na výzvy modernej spoločnosti. Musíme klásť otázky, na ktorých záleží, aby nás zbavili obáv z iného, otázky, ktoré neutralizujú polarizáciu spoločnosti, a naopak, podporujú prirodzenú diverzitu a komplementaritu pri vytváraní prosperujúceho prostredia.

Dovoľte, aby som na záver ešte raz zopakoval, že poslaním univerzity je vzdelávať myseľ a kultivovať kreatívnu predstavivosť. Len tak budeme úspešní v posúvaní hraníc poznania, v posilňovaní našich spoločenstiev a vytváraní priestoru jeden pre druhého, pýtajúc

sa: Som umelo zostrojeným falzifikátom alebo som si vedomý toho, že sa stanem skutočnou osobou?

Ďakujem za toto ocenenie a príležitosť podeliť sa s Vami o niekoľko myšlienok o našom spoločnom poslaní.

Abraham Habibulla Khan

Edícia

Doctor honoris causa, zv. 18

Abrahim Habibulla Khan

Vydala: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Zostavovateľ: prof. Ing. Zdenka Rózová, CSc.

Technická spolupráca: Ing. Gabriela Sarovová, Mgr. Jana Krajčovičová

Návrh obálky a fotografie: Bc. Lubo Balko

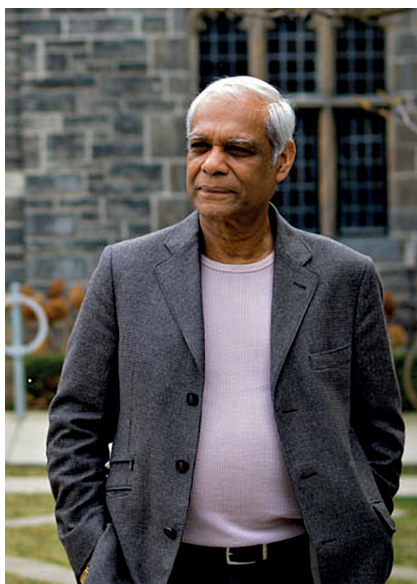
Vydanie: prvé

Strán: 60

Rok vydania: 2017

Tlač: DMC, s.r.o., Riečna 2541/3, 94201 Šurany - Časť Nitriansky Hrádok

ISBN 978-80-558-1172-7

ISBN 978-80-558-1172-7

